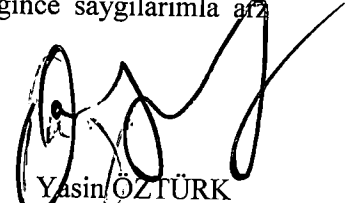

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

İlansız Pazarlık Usulü İhaleler: Kamu Kaynaklarının Şeffaflıktan Uzak Kullanımı

Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi, olağanüstü hallerde ilansız pazarlık usulü ile ihale yapılmasına olanak tanır. Ancak bu düzenleme, son yıllarda AK Parti iktidarı döneminde sıklıkla eleştirilen bir uygulama haline gelmiştir. İlk bakışta afet, savaş, salgın gibi acil durumlar için mantıklı görünen bu yöntem, ne yazık ki Ülkemizde temel ihale yöntemi haline gelmiş ve kamu kaynaklarının şeffaflıktan uzak biçimde kullanılmasına yol açmıştır.

21/b: Acil Durum mu, Keyfi Kullanım mı?

Yasanın özü, acil ihtiyaçlarda hızlı çözüm üretmek olsa da uygulamada durum oldukça farklıdır. Türkiye'de 21/b kapsamında yapılan ihalelerin sayısı hızla artmış, büyük ölçekli kamu projeleri dahi bu yöntemle gerçekleştirilmiştir. Ancak söz konusu projelerin ne kadarının gerçekten "acil" olduğu ise büyük bir soru işaretidir.

Son dönemde özellikle yol, köprü, altyapı ve büyük inşaat projelerinde 21/b usulünün yaygın kullanımı dikkat çekmektedir. Bu yöntemle yapılan ihalelerde şeffaflık neredeyse yok denecek kadar azdır. İhale öncesi ilan yapılmaması, kamuoyunun süreçten haberdar olmaması ve rekabet ortamının ortadan kalkması ciddi sorunlara kapı aralamaktadır. Yani, 21/b maddesi adeta kamunun kaynaklarının keyfi biçimde belirli şirketlere aktarılmasına zemin hazırlamaktadır.

Rekabetin Ortadan Kalkması

İlansız pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde, sadece davet edilen firmalar teklif verebilmektedir. Bu durum, ihaleyi düzenleyen kamu kurumlarına geniş bir takdir yetkisi tanırken, hangi firmaların davet edileceği konusunda da ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Süreçte rekabet koşulları tamamen ortadan kalkmakta, çoğu zaman aynı firmaların aynı yöntemle tekrar tekrar ihale alması dikkat çekmektedir.

Bir yanda sürekli büyüyen maliyetler, diğer yanda kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmadığına dair ciddi iddialar bulunmaktadır. Sayıştay raporlarında da sıkça rastlanan bu usulsüzlükler, kamu ihale sisteminin temel ilkeleriyle çelişmektedir.

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik Neden Sağlanamıyor?

AK Parti iktidarı döneminde bu usulün yaygınlaşması, doğal olarak "neden" sorusunu akıllara getirmektedir. Şeffaflığın olmadığı, denetim mekanizmalarının işlevsiz kaldığı bu süreçte, kamu kaynaklarının kimler tarafından nasıl kullanıldığı tam olarak bilinmemektedir. Oysa ki kamu kaynakları, toplumun ortak malıdır ve bu kaynakların verimli kullanılması en temel yönetim sorumluluklarından biridir.

Bu Bağlamda;

- 1) 21/b maddesi kapsamında yapılan ihalelerin sayısı neden hızla artmaktadır?
- 2) Bu yöntemle verilen ihalelerin ne kadarı gerçekten "acil" ihtiyaç kapsamındadır?
- 3) Aynı firmaların sürekli olarak aynı yöntemle ihale alması tesadüf müdür?
- 4) Bu ihalelerde şeffaflığı sağlamak için neden somut adımlar atılmamaktadır?
- 5) Kamu kaynaklarının bu kadar kolayca belirli şirketlere aktarılması, adil ve rekabetçi bir ekonomik sistemle nasıl bağdaşmaktadır?

AK Parti iktidarına ve ilgili kamu kurumlarına açık çağrımızdır: Kamu kaynaklarının nasıl kullanıldığını açıklayın! Bu Ülkenin Vatandaşları olarak, şeffaflık ve hesap verebilirlik talep etmek en doğal hakkımızdır.